

Accountantsverslag

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Boekjaar 2019

Aan het algemeen bestuur
van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250
1700 AG HEERHUGOWAARD

Breda, 10 juni 2020

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hierbij bieden wij u ons accountantsverslag aan dat is opgesteld in het kader van de opdracht om de jaarrekening 2019 van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier te controleren.

Het accountantsverslag bevat bevindingen en conclusies die naar aanleiding van onze werkzaamheden uit hoofde van de jaarrekeningcontrole 2019 naar voren zijn gekomen. Het accountantsverslag is uitsluitend opgesteld voor gebruik door het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht.

Naast de bijlage C vermelde correctievoorstellen, hebben wij geen afwijkingen van materieel belang geconstateerd.

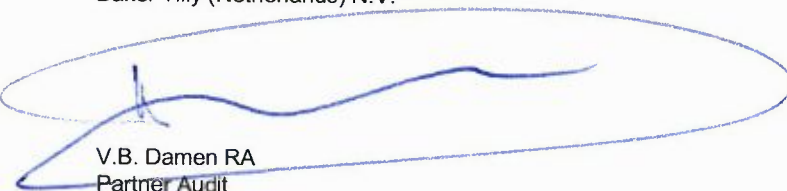
Als gevolg van het COVID-19 virus, hebben wij ook onze werkzaamheden en besprekingen op een andere wijze moeten invullen dan normaal gesproken gebruikelijk. Gelukkig constateren wij dat de flexibiliteit van zowel uw organisatie als de onze voldoende groot is gebleken om hieraan invulling te geven.

Wij hebben het accountantsverslag toegelicht en (digitaal) besproken met de portefeuillehouder financiën en een afvaardiging van de ambtelijke organisatie op 24 maart 2020.

Wij bedanken de medewerkers van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van onze rapportage.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en lichten de inhoud van deze rapportage graag nader aan u toe.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly (Netherlands) N.V.

V.B. Damen RA
Partner Audit

Inhouds- opgave

Bestuurlijke samenvatting controle 2019	4
Belangrijkste bevindingen uit onze controle	7
Interne beheersing	16
Overige onderwerpen	20

Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden	27
Bijlage B – Onafhankelijkheid	28
Bijlage C – Geconstateerde controleverschillen	29
Bijlage D – Controleaanpak	30

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid	Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2019 als van de activa en passiva per 31 december 2019 in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.
Goedkeurend oordeel ten aanzien van rechtmatigheid	Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van het hoogheemraadschap zelf.
Standaard bevinding ten aanzien van de WNT-verantwoording	Wij hebben de WNT-verantwoording van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier gecontroleerd met inachtneming van het controleprotocol WNT. Wij kunnen concluderen dat de opgenomen toelichting in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen. Als gevolg van een wijziging in het controleprotocol WNT 2019 zal een paragraaf ter benadrukking van overige aangelegenheden (in verband met de anticumulatiebepaling) in de controleverklaring worden opgenomen.
Ongecorrigeerde controleverschillen	Er resteren in de jaarrekening 2019 geen ongecorrigeerde controleverschillen.
Geconstateerde onzekerheden	Er resteren in de jaarrekening 2019 geen onzekerheden.

Bestuurlijke samenvatting controle 2019

Conclusies jaarrekeningcontrole 2019

Kernpunt	Uitkomst
Jaarverslag is opgesteld in overeenstemming met het Waterschapsbesluit en bevat geen materiële inconsistenties met de jaarrekening	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Waterschapsbesluit is opgesteld en met de jaarrekening verenigbaar is. Het jaarverslag bevat, in het licht van de tijdens het onderzoek van de jaarrekening verkregen kennis en begrip omtrent het hoogheemraadschap en haar omgeving, geen materiële onjuistheden. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten zoals opgenomen in hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.
Schattingen	Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld. Voor wat betreft de belangrijkste schattingen, die ook in het voorgaande jaar relevant waren, is onze conclusie dat deze gebaseerd zijn op consistente uitgangspunten en veronderstellingen.
Rechtmatigheid	Europese aanbestedingsrichtlijnen In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle blijken geen onrechtmatigheden. Begrotingsrechtmatigheid Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De begrotingsrechtmatigheid is beoordeeld in relatie tot de 'Kadernota Rechtmatigheid 2018' van de Commissie BBV. Wij hebben geen belangrijke afwijkingen geconstateerd.
Belastingopbrengsten	Naar aanleiding van onze werkzaamheden hebben wij geen bevindingen geconstateerd. De in de jaarrekening opgenomen standen en stromen inzake de waterschapsbelastingen zijn juist en volledig.

Belangrijkste bevindingen uit onze controle

Een goedkeurend oordeel bij uw jaarrekening

Een goedkeurende verklaring over getrouwheid en rechtmatigheid

De door ons geconstateerde ongecorrigeerde controleverschillen inzake getrouwheid en rechtmatigheid blijven binnen de door u gestelde goedkeuringstoleranties. Daarom geeft onze controleverklaring de volgende oordelen:

Getrouwheid	Goedkeurend
Rechtmatigheid	Goedkeurend

Ongecorrigeerde fouten en onzekerheden

Er zijn geen ongecorrigeerde fouten en onzekerheden inzake getrouwheid en rechtmatigheid.

Geconstateerde gecorrigeerde controleverschillen

Voor de geconstateerde gecorrigeerde controleverschillen wordt verwezen naar bijlage C. De gecorrigeerde fouten zijn ontstaan door niet structurele handelingen. Procesmatige handelingen zijn in control.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Waterschapsbesluit

Het dagelijks bestuur heeft in de jaarrekening 2019 de voorschriften van het Waterschapsbesluit gevolgd. Dit betekent dat geen materiële alternatieve verwerkingswijzen zijn gehanteerd.

Daarnaast zijn naar onze mening de door het algemeen bestuur gekozen waarderingsgrondslagen aanvaardbaar en consistent toegepast met betrekking tot de significante jaarrekeningposten en bijzondere transacties. Dit geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening.

Uw hoogheemraadschap heeft gedurende 2019 geen vrijwillige wijzigingen doorgevoerd in de keuze of de toepassing van belangrijke verslaggevingsgrondslagen. De wijzigingen van verslaggevingsgrondslagen die het Waterschapsbesluit, dan wel overige wettelijke regelingen met ingang van 2019 voorschrijven zijn door het hoogheemraadschap opgevolgd.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening

Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het Waterschapsbesluit is opgesteld en verenigbaar is met de jaarrekening. Verder hebben wij vastgesteld dat de verplichte paragrafen zijn toegevoegd.

Gemaakte schattingen in de jaarrekening

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het dagelijks bestuur belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die het dagelijks bestuur heeft gemaakt bij het opstellen van de jaarrekening beoordeeld. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende toelichting. Voor wat betreft de belangrijkste schattingen die ook in het voorgaande jaar relevant waren, is onze conclusie dat deze gebaseerd zijn op consistente uitgangspunten en veronderstellingen.

Gemaakte schatting	2019	2018
Levensduur en restwaarde van de vaste activa	●	●
<u>Toelichting:</u> De levensduur en restwaarde van vaste activa zoals opgenomen in de jaarrekening stemmen overeen met de door de vergadering van het College van het algemeen bestuur vastgestelde Nota Activeringsbeleid.		
In aanvulling hierop hebben wij vastgesteld dat de schattingen van levensduur en restwaarde van de activa in lijn liggen met de schattingen die gebruikelijk zijn binnen de sector.		
Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	●	●
<u>Toelichting:</u> De in de jaarrekening opgenomen saldi van de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren is dynamisch bepaald en statisch voor de overige vorderingen. Conform voorgaand jaar is de voorziening voor belastingdebiteuren berekend op basis van 3 belastingjaren. Wij kunnen ons vinden in deze systematiek.		

Gemaakte schatting	2019	2018
Voorziening voor arbeidsgerelateerde verplichtingen	●	●
<u>Toelichting:</u> Deze voorziening is gevormd voor pensioenverplichtingen en actuarieel berekend.		
Voorziening voor baggeren en saneren	●	●
<u>Toelichting:</u> De in de jaarrekening opgenomen belangrijke voorziening betreft de voorziening voor baggeren en saneren van waterlopen. De voorziening baggeren is gevormd om schommelingen in de kosten van de baggerwerken te egaliseren. Wij hebben de uitgangspunten voor deze voorziening beoordeeld en kunnen ons vinden in de wijze waarop deze tot stand is gekomen.		
Voorzieningen voor overige onderhoudswerkzaamheden	●	●
<u>Toelichting:</u> Vanaf 2017 hanteert HHNK voor de vervanging van persleidingen en rioolgemalen een voorziening. Wij hebben de uitgangspunten voor deze voorziening beoordeeld en kunnen ons vinden in de wijze waarop deze tot stand is gekomen.		

Legenda status:

- = evenwichtig
- = optimistisch
- = voorzichtig
- = controleverschil

De financiële positie van uw hoogheemraadschap

Resultaat nader besproken

Het gerealiseerd resultaat over het jaar 2019 is conform het begrote resultaat nihil. Hieronder hebben wij de verschillen tussen de gewijzigde begroting en realisatie conform de jaarrekening weergegeven.

Tabel resultaat 2019 ten opzichte van de gewijzigde begroting (x € 1.000.000)

	Gewijzigde begroting	Jaarrekening	Vershil
Totale lasten	269,5	271,2	1,7
Totale baten	-274,1	-276,0	-1,9
Afrondingsverschillen	0,0	0,0	0,0
Totaal saldo van baten en lasten	-4,6	-4,8	-0,2
Mutatie in de reserves	4,5	4,8	0,3
Afrondingsverschillen	0,1	0,0	-0,1
Gerealiseerd resultaat ('-' is voordelig)	0,0	0,0	0,0

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting zijn uitgebreid toegelicht in paragraaf 23.2 van de jaarrekening.

Verantwoording van de waterschapsbelastingen

Algemeen

In de jaarrekening zijn omvangrijke standen en stromen ten aanzien van de waterschapsbelastingen opgenomen.

Jaarrekeningpost	Bedrag (x € 1.000.000)
Belastingopbrengsten in het boekjaar	227,1
Vorderingen op belastingdebiteuren	33,6
Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	-0,9
Nog op te leggen aanslagen belastingen	2,3

Werkzaamheden en bevindingen

Onze werkzaamheden ten aanzien van de waterschapsbelastingen hebben bestaan uit een controle op de door uw organisatie opgestelde verbandscontroles. In de verbandscontrole worden o.b.v. bronnen (WOZ-waarden, aantal ingezetenen, oppervlakte e.d.) en tarieven de verwachte opbrengsten berekend. De verwachte opbrengsten zijn hierbij geconfronteerd met de werkelijk verantwoorde opbrengsten. De verbandscontrole is door ons gecontroleerd op basis van extern en intern beschikbare informatie. Wij concluderen dat de door uw organisatie opgestelde verbandscontrole consistent en adequaat tot stand is gekomen, op basis van de brongegevens.

De bruto belastingopbrengst in 2019 bedraagt € 235,5 miljoen (2018: € 229,8 miljoen). De netto belastingopbrengsten (na kwijtscheldingen, verminderingen en oninbaarheid) bedragen € 227,1 miljoen (2018: € 221,4 miljoen). Het gerealiseerde percentage van de bruto belastingopbrengsten bedraagt 96,4% (2018: 96,3%). Het gerealiseerde percentage ligt daarmee in lijn met voorgaand jaar.

Conclusie

Naar aanleiding van de werkzaamheden hebben wij geen bevindingen geconstateerd. De in de jaarrekening opgenomen standen en stromen inzake de waterschapsbelastingen zijn juist en volledig.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

Uit de jaarrekening over 2019 blijkt een saldo van de exploitatie van € 0,0 miljoen (begroot € 0,0 miljoen). Het eigen vermogen van het hoogheemraadschap bedraagt ultimo 2019, na de resultaatbestemming, € 108,8 miljoen (ultimo 2018: € 104,1 miljoen). De voornaamste toename van het eigen vermogen wordt verklaard door het saldo van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

In het jaarverslag is op diverse plaatsen, waaronder pagina 87 en 88, een toelichting opgenomen op de algemene reserve en de bestemmingsreserves. Wij hebben kennis genomen van deze toelichting en hebben vastgesteld dat deze niet in strijd is met de jaarrekening.

Weerstandscapaciteit en risicobeheersing

In het jaarverslag is onder andere de paragraaf weerstandscapaciteit en risicobeheersing opgenomen, welke informatie bevat over de weerstandscapaciteit, de risico's en het beleid dat hieromtrent gedurende 2019 is gevoerd.

Het beschikbare weerstandsvermogen bedraagt € 30,1 miljoen. De (op basis van de risico-inventarisatie) door uw hoogheemraadschap berekende/benodigde weerstandscapaciteit bedraagt, inclusief het voorstel tot resultaatbestemming € 24,5 miljoen (2018: € 23,6 miljoen). Er is dus sprake van een stijging van 3,8% van de benodigde weerstandscapaciteit in 2019 ten opzichte van 2018 waardoor de ruimte tussen door uw hoogheemraadschap berekende weerstandscapaciteit en het beschikbare weerstandsvermogen afneemt. Deze stijging geeft aan dat het risicoprofiel het afgelopen jaar is gestegen. De weerstandsratio is berekend op 1,2 en ligt daarmee binnen de vastgestelde bandbreedte.

Financiële positie

In de paragrafen betreffende de weerstandscapaciteit en financiering is een toereikende toelichting opgenomen betreffende de genoemde zaken. Verder hebben wij met de organisatie gesproken over reserves (weerstandscapaciteit) in relatie tot de aanwezige risico's en hun kans op voorkomen. Wij zijn met de organisatie van mening dat een goede analyse van de risico's en hun kans op voorkomen wenselijk is om de benodigde omvang van het de weerstandscapaciteit te bepalen. De organisatie heeft reedselijk gegeven van een toereikend inzicht in deze zaken en uw risico's en risicomanagement.

Op basis van de resultaten en de financiële positie van het hoogheemraadschap hebben wij geen bijzonderheden geïdentificeerd waarvan wij het bestuur naar onze mening op de hoogte moeten stellen. Uiteraard bespreken wij bovenstaande bevindingen en opmerkingen graag met u.

COVID-19

Van u wordt verwacht dat u nagaat in hoeverre de coronacrisis invloed heeft op de continuïteit en liquiditeit van uw hoogheemraadschap en de vitale processen van uw organisatie. Over deze gevolgen dient u in uw bestuursverslag te rapporteren. Van ons als accountant wordt verwacht dat wij uw beoordeling in ons oordeel meenemen.

In de versie van de jaarstukken van 10 juni 2020 is in deel 2 een toelichting opgenomen inzake de coronacrisis. Tevens is in deel 3 een toelichting opgenomen onder de gebeurtenissen na balansdatum. Wij hebben kennis genomen van deze aanvulling. Wij achten deze toelichting toereikend.

Rechtmatigheid

Europese aanbestedingsrichtlijnen

In het kader van de rechtmatigheid van de jaarrekening 2019 is een controle uitgevoerd op de naleving van de (Europese) aanbestedingsrichtlijnen. Uit onze controle blijken geen onrechtmatigheden.

Begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2019, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De begrotingsrechtmatigheid is beoordeeld in relatie tot de 'Kadernota Rechtmatigheid 2018' van de Commissie BBV.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2018 van de Commissie BBV.

In de kadernota is opgenomen dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma.

In de toelichting op de staat van baten en lasten is een analyse van de overschrijdingen opgenomen. Vanwege de minimale afwijking is besloten om deze begrotingsafwijkingen niet nader toe te lichten in de jaarrekening. Het dagelijks bestuur stelt het algemeen bestuur voor genoemde overschrijdingen te autoriseren in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2019. Vooruitlopend hierop zijn wij hiervan reeds uitgegaan bij het vormen van ons oordeel over de (begrotings)rechtmatigheid.

Wij constateren de volgende overschrijdingen op lastenniveau ten opzichte van de gewijzigde begroting.

Lastenoverschrijding programma	Begrotingsafwijking
Wateroverlast beperken (totaal € 0,3 miljoen)	Diverse posten, waaronder hogere energiekosten en een naheffing van de energiebelasting. Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.
Gezond water (totaal € 0,1 miljoen)	Diverse posten Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.
Schoon Water (€ 1,5 miljoen)	Hogere energiekosten van € 1,5 miljoen. Tegenover de hogere kosten staat hogere direct gerelateerde opbrengsten. De 'Opbrengst verkopen energie btw belast' is € 0,7 miljoen hoger dan de herziene begroting. Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.
Schoon Water (€ 1,2 miljoen)	Hogere kosten onderhoud door derden van € 0,8 miljoen en hogere kosten voor chemicaliën van € 0,4 miljoen. Onrechtmatig maar telt niet mee in het oordeel.

Rechtmatigheid

Kredieten

Wij zijn nagegaan of de investeringen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door het bestuur geautoriseerde kredieten. Wij constateren dat er geen overschrijdingen op investeringsniveau aanwezig zijn ten opzichte van de verstrekte kredieten.

Mutaties in de reserves

De mutaties in de reserves zoals opgenomen in de jaarrekening kunnen als volgt worden gespecificeerd:

(x € 1.000.000)	Herziene begroting	Jaarrekening	Vershil
Dotaties	18,7	19,2	0,5
Onttrekkingen	-14,2	-14,4	-0,2
Saldo mutaties in de reserves	4,5	4,8	0,3

Aan de afwijkingen liggen bestuursbesluiten ten grondslag inzake de gehanteerde systematiek. De rechtmatigheid is door ons vastgesteld.

Niet financiële beheershandelingen

Handelingen en beslissingen van niet-financiële aard vallen buiten de scope van de rechtmatigheidscontrole door de accountant. De accountant toetst deze handelingen en beslissingen niet inhoudelijk door gegevensgericht onderzoek. Volstaan wordt in dit kader met het beoordelen van het interne systeem van risicoafwegingen. Binnen dit systeem moeten voorwaarden zijn geschapen om risico's goed te kunnen beoordelen en in de tijd te kunnen volgen.

Wij hebben ons een beeld gevormd over de wijze van totstandkoming van de inventarisatie van de risico's en de getrouwe weergave van de hieruit mogelijk voortvloeiende financiële gevolgen in de paragraaf Weerstandscapaciteit en risicomanagement van het jaarverslag. Ons beeld is dat de paragraaf Weerstandscapaciteit en risicomanagement op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

In de externe en interne regelgeving zijn diverse bepalingen opgenomen die erop zijn gericht om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen. Uw hoogheemraadschap heeft de toets op het misbruik en oneigenlijk gebruik neergelegd in interne controleplannen. De uitkomst van deze toets heeft niet geleid tot bevindingen die invloed hebben op de rechtmatigheid van baten en lasten en balansmutaties.

Wet normering topinkomens (WNT)

WNT verantwoording

Sinds enkele jaren geldt de Wet normering topinkomens (WNT). Op basis van deze wet zijn de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector en de uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen wettelijk gemaximeerd.

Voor topfunctionarissen geldt naast de maximering van de bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging van het dienstverband een publicatieverplichting in de jaarrekening. Deze publicatieverplichting geldt eveneens voor bezoldiging van niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking, indien hun bezoldiging het algemene bezoldigingsmaximum (naar rato van de omvang van de dienstbetrekking) overschrijdt.

In het kader van de jaarrekening 2019 heeft u een analyse uitgevoerd van de topfunctionarissen en hun bezoldiging en eventuele uitkering wegens beëindiging dienstverband binnen uw organisatie. Tevens heeft u vastgesteld of er overige functionarissen, niet topfunctionarissen met een dienstbetrekking zijn die een hogere bezoldiging dan het naar rato van de omvang van het dienstverband berekende algemene bezoldigingsmaximum voor 2019 kennen. Deze informatie heeft u opgenomen in de toelichting op de jaarrekening. Wij hebben de juistheid en volledigheid van deze toelichting gecontroleerd en hebben vastgesteld dat de toelichting voldoet aan de daaraan te stellen eisen.

De naleving van de anticumulatiebepaling maakt geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De accountant dient hiervoor een paragraaf ter benadrukking van overige aangelegenheden in de controleverklaring op te nemen.

De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden.

Paragraaf ter benadrukking van overige aangelegenheden in de controleverklaring

De tekst van deze paragraaf luidt als volgt:

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Interne beheersing

Interne beheersing

Algemeen

Bij de planning en uitvoering van de controle van de jaarrekening 2019 van uw hoogheemraadschap hebben wij de interne beheersmaatregelen, welke onderdeel uitmaken van de administratieve organisatie van uw hoogheemraadschap, in onze overwegingen betrokken. Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van interne beheersmaatregelen onderzocht, voor zover wij dit in het kader van de jaarrekening noodzakelijk achten en niet met het doel om een oordeel over de effectiviteit van de interne beheersing te geven.

Wij hebben geen onderzoek naar de effectiviteit van de interne beheersing verricht, anders dan dat relevant is voor onze jaarrekeningcontrole.

Reikwijdte van de interim-controle

De opzet, het bestaan en de werking van de processen 'inkoop' (en 'betaling'), 'personeel' en de 'automatiseringsomgeving' in uw organisatie zijn kritisch beoordeeld en getoetst, zodat we een oordeel kunnen geven over de betrouwbaarheid van de interne informatievoorziening en de jaarrekening. Hierbij hebben wij waar mogelijk gebruik gemaakt van de werkzaamheden van uw interne audit.

Voor de overige processen ('aanbestedingen', 'belastingopbrengsten' en 'subsidiebeheer') geldt dat wij met name de opzet van de interne beheersing hebben beoordeeld en het bestaan hebben vastgesteld. In onze controleaanpak is het efficiënter om de transacties in deze processen grotendeels door gegevensgerichte werkzaamheden te controleren in plaats van door systeemgerichte werkzaamheden.

De bevindingen naar aanleiding van de hierboven genoemde werkzaamheden hebben wij met de organisatie besproken en zijn tevens gerapporteerd in onze managementletter 2019. In de paragrafen "bevindingen interne beheersing 2019" en "automatisering" van dit verslag hebben wij de bevindingen uit de management letter samengevat.

Bevindingen interne beheersing 2019

Naar aanleiding van ons onderzoek naar de AO/IB hebben wij in het kader van de jaarrekeningcontrole geen hiaten geconstateerd in de AO/IB.

Interne beheersing

Automatisering

Volgens wettelijke bepalingen dient de accountant verslag uit te brengen van de bevindingen over de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij onderzoeken de geautomatiseerde gegevensverwerking voor zover wij dat noodzakelijk achten in het kader van de controle van de jaarrekening. De accountantscontrole kan daarom leiden tot andere constatering dan wanneer een gericht onderzoek naar de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zou plaatsvinden.

Bij ons onderzoek in het huidige en voorgaande boekjaar hebben wij ons gericht op de geautomatiseerde gegevensverwerking die wij voor Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier als 'belangrijk' hebben aangemerkt in het kader van de jaarrekeningcontrole.

Wij hebben werkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van de General IT Controls (GTIC's) en Application Controls (AC's). De General IT Controls zijn de algemene beheersmaatregelen die van belang zijn om de betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking te kunnen waarborgen. Application Controls zijn controles die zijn ingebouwd in de software, bijvoorbeeld in de applicatie of de onderliggende database.

Voorgaand jaar hebben we geconcludeerd dat we niet konden steunen op een aantal, in het kader van de jaarrekeningcontrole geselecteerde application controls. Omdat deze application controls in opzet niet zijn gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar (in verband met conversie financieel systeem) hebben wij de werking hiervan in boekjaar 2019 niet opnieuw onderzocht. Derhalve zijn er geen wijzigingen in de interne beheersing ten opzichte van de situatie 2018 te melden.

Conversieplan financieel systeem

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft gevraagd aan Baker Tilly IT-Advisory om op basis van haar onafhankelijke expertise de wijzigingen binnen haar interne beheersing in kaart te brengen en te borgen dat de conversie/migratie betrouwbaar is verlopen. Baker Tilly IT-Advisory heeft zich gericht op de conversie- en migratiestappen die zijn gevolgd tijdens het project, zodat Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier hiermee zelf kan vaststellen dat de migratie en conversie betrouwbaar (juistheid, tijdigheid, volledigheid) is verlopen en dat ook kan aantonen (controleerbaarheid). Er is een rapportage opgeleverd met een aantal aandachtspunten die volgens uw organisatie zijn opgevolgd. De controle hierop zal in het volgende boekjaar uitgevoerd worden.

Conclusie

Betreffende de accountantscontrole van de jaarrekening concluderen wij dat de interne beheersing en geautomatiseerde gegevensverwerking, aangevuld met specifieke gegevensgerichte werkzaamheden, voldoende aanknopingspunten bieden om te kunnen komen tot een goedkeurende controleverklaring.

Interne beheersing

Fraude en naleving wet- en regelgeving

Het dagelijks bestuur is primair verantwoordelijk voor het voorkomen van fraude, het naleven van wet- en regelgeving en voor een cultuur van eerlijkheid en integriteit en dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude en overtreding van wet- en regelgeving zo veel mogelijk te beperken. Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het toezicht op het dagelijks bestuur in de uitvoering van deze taken.

Bij het uitoefenen van deze verantwoordelijkheid maakt het dagelijks bestuur gebruik van diverse beheersingsmaatregelen, zoals interne richtlijnen en gedragscodes, controle technische functiescheiding en periodieke rapportage over financiën.

Ten behoeve van onze jaarrekeningcontrole identificeren wij, in het kader van NV COS 240/250, de risico's met betrekking tot fraude en overtreding van wet- en regelgeving en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en signaleren van (materiële) fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving. Voor zover relevant voor onze controle voeren wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit. Onze controle is echter niet specifiek gericht op het signaleren van fraude en niet-naleving van wet- en regelgeving.

De belangrijkste reguliere frauderisico's die we in het kader van de controle hebben geïdentificeerd hebben we in de tabel hiernaast weergegeven.

Gesignaleerde frauderisico's	Beheersingsmaatregelen	Systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden
Onvolledige verantwoording van de opbrengsten uit belastingen.	De teamleider controleert op basis van kwijtscheldingsformulieren of kwijtscheldingsverzoeken juist zijn beoordeeld door de medewerker die deze heeft gecontroleerd.	Rondrekening belastingopbrengsten o.b.v. externe bronnenbenadering en aansluiting vastgestelde tarieven. Cijferanalyse.
Onrechtmatige of onjuiste uitstroom van middelen.	Autorisatie inkoopfacturen door budgethouder en uren door leidinggevende. Controle op mutatie stamgegevens en betalingen.	Cijferanalyse en detailcontroles.
Onrechtmatige of onjuiste toekenning van opdrachten aan leveranciers.	Bestellingen en facturen worden door een andere medewerker conform mandaat gecontroleerd en geautoriseerd.	Rechtmatigheid door HHNK gecontroleerd o.b.v. spendanalyse. Steekproef rechtmatigheid inkopen.
Onnauwkeurige verantwoording van bestede uren en kosten tussen de programma's en projecten.	Autorisatie inkoopfacturen door budgethouder en uren door leidinggevende.	Cijferanalyse en detailcontroles.

Interne beheersing

Naleving wet- en regelgeving en overige

Wij informeren het algemeen bestuur over illegale handelingen waarbij het hoger kader is betrokken over fraude en illegale handelingen (of deze nu door het hoger kader of door andere werknemers zijn veroorzaakt) die een onjuistheid van materieel belang in de jaarrekening tot gevolg hebben. Gedurende de controle zijn geen significante puntenesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin het algemeen bestuur in staat is haar taken te vervullen.

Corruptie en omkopsrisico's

Uw hoogheemraadschap maakt onderdeel uit van de overheidssector waarin corruptie vaker dan bij andere sectoren voorkomt. Dit komt onder andere omdat veel transacties met een relatief grote omvang plaatsvinden, de transparantie over marktprijzen niet in alle gevallen voldoende is om te beoordelen en frequent zaken gedaan worden met andere corruptiegevoelige sectoren (vastgoed, constructie, infrastructuur et cetera). Hierdoor hebben wij dit als aandachtspunt in onze controle meegenomen.

Corruptie is een wereldwijd probleem waarbij het uw verantwoordelijkheid is om corruptie binnen uw hoogheemraadschap te voorkomen. Onze beroepsregels zijn in de praktijkhandreiking "Corruptie, werkzaamheden van de accountant" verder aangescherpt, hetgeen tot aanvullende werkzaamheden heeft geleid.

Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier beschikt over beschreven procedures ten aanzien van de samenwerking met derden en een intern inkoop- en aanbestedingsbeleid aangevuld met trainingen voor de juiste mindset van de medewerkers. Zichtbare monitoring op de werking en naleving van dit beleid, is een essentieel voor uw organisatie.

Wij hebben de volgende werkzaamheden verricht om eventuele effecten van dit risico ten behoeve van onze controle van de jaarrekening te mitigeren:

- Detailcontrole op de inkopen en aanbestedingen om vast te stellen dat alle inkopen conform de geldende Europese aanbestedingsregels en de Aanbestedingswet 2012 zijn aanbesteed.
- Door middel van een steekproef vaststellen of voor alle inkopen welke in rekening zijn gebracht aan het hoogheemraadschap ook een prestatie is geleverd door de tegenpartij.
- Door middel van een steekproef vaststellen of alle verstrekte subsidies in overeenstemming met de geldende interne wet- en regelgeving zijn verstrekt.

Uit bovenstaande werkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen.

Aanbestedingsdossiers

Uit de beoordeling van de aanbestedingen blijkt dat niet in alle gevallen een project initiatie document/startformulier aanwezig is conform interne procedure. Wij hebben begrepen dat het startdocument niet altijd nodig is ter oriëntatie van een aanbesteding. U heeft aangegeven dat de interne procedure hierop aangepast wordt.

Uit de controle van 2018 werd duidelijk dat niet in alle gevallen een proces-verbaal van gunning aanwezig is, zoals voorgeschreven in de aanbestedingswet 2012 artikel 2.132. Wij hebben begrepen dat het opstellen van een proces-verbaal van gunning geen standaard procedure betrof en dit heeft u per direct aangepast in november 2018. Tot november 2018 heeft u derhalve niet volledig voldaan aan de vereisten in de aanbestedingswet, welk hiaat inmiddels is gedicht.

Tevens hebben we in 2018 vastgesteld dat de evaluatie van het inkoopdossier niet zichtbaar geautoriseerd werd door de (voorzitter van de) beoordelingscommissie. We hebben hierover een aanbeveling gedaan. Naar aanleiding van ons advies heeft u deze laatste stap opgenomen in het inkoopproces en is de aanbeveling afgerond.

Overige onderwerpen

Overige onderwerpen

Algemeen

Onder de overige onderwerpen zijn onderwerpen beschreven die in de toekomst relevant (kunnen) zijn voor uw hoogheemraadschap.

Wet Normering Topinkomen (WNT)

Ontwikkelingen – bezoldigingsmaximum

De minister van BZK heeft het algemeen bezoldigingsmaximum voor 2020 vastgesteld op € 201.000. Ook de bezoldigingsmaxima voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking zijn voor 2020 geïndexeerd. De eerste twaalf kalendermaanden van de functie vervulling mag de bezoldiging niet meer bedragen dan de som van € 26.800 per maand voor de eerste zes maanden en € 20.300 per maand voor de volgende zes maanden, of indien dit lager is, de som van het aantal gewerkte uren vermenigvuldigd met het maximum uurtarief van het betreffende jaar. Het maximum uurtarief bedraagt voor 2020 voor de eerste twaalf kalendermaanden € 193 (2019: € 187). Vanaf kalendermaand 13 geldt het voor de instelling toepasselijke bezoldigingsmaximum zoals die ook geldt voor een topfunctionaris met dienstbetrekking.

Ontwikkelingen – openbaar te maken informatie

Vanaf 2020 dienen voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking de daadwerkelijk gewerkte uren gedurende de eerste twaalf kalendermaanden openbaar gemaakt te worden. Dit betekent dat u inzicht moet hebben in en een registratie moet hebben van deze gewerkte uren door de topfunctionaris zonder dienstbetrekking.

Voor topfunctionarissen die naast hun topfunctie:

- tevens nevenwerkzaamheden vervullen bij uw organisatie, of
- werkzaamheden verrichten bij aan uw organisatie gelieerde rechtspersonen, of
- gelijktijdig leidinggevende topfunctionaris in dienstbetrekking is bij een andere rechtspersoon of instelling waarop de WNT van toepassing is

geldt dat vanaf de verantwoording 2020 de WNT-gegevens die op deze zogenaamde samenloop van werkzaamheden betrekking heeft openbaar moeten worden gemaakt. Voor de openbaar te maken gegevens verwijzen wij naar artikel 5 van de Uitvoeringsregeling WNT die geldt vanaf 1 januari 2020.

6.2 Wet normalisering arbeidsrechtpositie ambtenaren (Wnra)

Per 1 januari jl. is de Wnra in werking getreden. Kort samengevat houdt die wet in dat de ambtenaar sinds dit jaar een gewone werknemer is en dat de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek op hen van toepassing zijn (enkele uitzonderingen daargelaten). Dit betekent onder andere dat de ambtenaar niet langer op basis van een (eenzijdige) aanstelling werkzaam is, maar op basis van een (tweezijdige) arbeidsovereenkomst. Dit betekent onder meer dat de ambtenaar ontslagbescherming geniet, recht heeft op een transitievergoeding bij ontslag en dat de wettelijke opzegbepalingen van toepassing zijn. De Wnra vraagt dat u keuzes maakt over bijvoorbeeld de inhoud en vorm van de arbeidsovereenkomsten, de aanleg van dossiers en administratieve wijzigingen. Heeft u de juiste kennis hiervoor reeds in huis?

Ten slotte heeft de Wnra ook tot gevolg dat alle wetswijzigingen die onlangs met de Wet Arbeidsmarkt in Balans in werking zijn getreden, ook op waterschappen van toepassing zijn.

6.3 Wet compensatie transitievergoeding

- Als de werknemer meer dan 2 jaar ziek is, kan de werkgever ontslag aanvragen bij het UWV. De zieke werknemer heeft dan recht op een transitievergoeding.
- Werkgevers kunnen vanaf 1 april 2020 compensatie aanvragen als zij een werknemer ontslaan die meer dan 2 jaar ziek is.
- Zo voorkomt de overheid dat werkgevers te maken krijgen met een opeenstapeling van kosten na 2 jaar loon doorbetalen aan zieke werknemers.
- Om in aanmerking te komen voor de compensatie gelden de volgende voorwaarden:
 - de werknemer is ontslagen wegens langdurige ziekte;
 - de werknemer had op grond van de wet recht op een transitievergoeding;
 - de werkgever heeft de transitievergoeding betaald aan de werknemer.
- Het is aan de werkgever om bij het UWV aan te tonen dat aan alle voorwaarden wordt voldaan; het dossier moet dus op orde zijn.
- Houdt u er rekening mee dat er een termijn op de aanvraag en een maximum aan de compensatie zit.

Overige onderwerpen

Wet Arbeidsmarkt in Balans (WAB)

Oproepkrachten

- Een oproepkracht moet ten minste 4 dagen van tevoren schriftelijk worden opgeroepen. Deze termijn kan bij cao worden verkort tot 24 uur.
- Bij het intrekken/wijzigen van de oproep binnen 4 dagen voor de opgeroepen uren, heeft de oproepkracht toch recht op loon over de opgeroepen uren.
- Na iedere periode van 12 maanden moet u de oproepkracht een aanbod doen voor een vaste arbeidsomvang, gebaseerd op het gemiddelde aantal uren in de 12 voorafgaande maanden. De oproepkracht mag deze weigeren en blijft dan oproepkracht. U moet wel na iedere 12 maanden een aanbod doen.

Transitievergoeding

- Aanspraak vanaf de 1^e dag van het dienstverband (ook ingeval van beëindiging in de proeftijd) ingeval werkgever initiërende partij is om te komen tot een einde van de arbeidsovereenkomst.
- 1/3 bruto maandsalaris inclusief alle toeslagen en structurele emolumenten per dienstjaar (feitelijke duur).

Ketenregeling

- Maximaal 3 contracten voor bepaalde tijd in maximaal 3 jaar.
- Termijn om de keten te doorbreken is 6 maanden.

WW-premie

- De hoogte van de WW-premie wordt bepaald door het type contract. De lage premie (thans 2,94%) geldt voor een schriftelijk contract voor onbepaalde tijd met een vaste arbeidsomvang. De hoge premie (thans 7,94%) geldt voor flexibele contracten (met o.a. uitzonderingen voor BBL-ers en werknemers onder de 21 jaar).

Payrolling

- Payroll-werknemers hebben recht op dezelfde arbeidsvoorwaarden als werknemers van de opdrachtgever waar de payroll-werknemer werkt.

Rechtmatigheidsverantwoording met ingang van boekjaar 2021

Met ingang van boekjaar 2021 dienen gemeenten een rechtmatigheidsmededeling op te stellen. Alhoewel nog niet bekend is of en wanneer deze mededeling ook voor waterschappen gaat gelden willen wij u wel meenemen in de ontwikkelingen van de rechtmatigheidsverantwoording.

Deze verantwoording gaat bij gemeenten onderdeel uitmaken van de jaarrekening en als zodanig bij gemeenten object van onderzoek worden voor de accountant in zijn opdracht om een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening af te geven.

Wij willen dit onder uw aandacht brengen, omdat er naar onze verwachting in de toekomst mogelijk een modulering zou kunnen komen naar waterschappen. Het algemeen bestuur dient dan de materialiteits- en rapporteringsgrens te bepalen, mogelijk wel binnen een bepaalde wettelijke bandbreedte.

Wanneer de aanstaande wetswijziging bij gemeenten vertaald zou worden naar waterschappen veroorzaakt dat, dat de bewijslast om aan te tonen dat het waterschap primair in control is op gebied van financiële rechtmatigheid en getrouwheid wordt verlegd van de accountant naar het dagelijks bestuur.

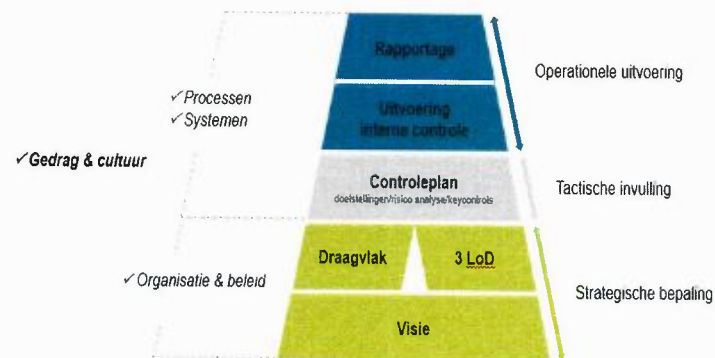
De intentie is dat de accountant hierbij als vierde lijn gaat functioneren. In onze optiek kan dit alleen worden bereikt als uw zelfcontrolerend vermogen in de 1ste, 2de en 3de lijn binnen uw mogelijkheden en ambitieniveau optimaal is, waardoor wij alleen in de noodzakelijke processen en transacties hoeven te "spitten". Waar de 2de en 3de lijncontrole goed is ingericht zullen wij in hogere mate steunen op uw deelwaarnemingen maar altijd in beperkte omvang zelfstandig werkzaamheden blijven uitvoeren. U mag van uw accountant verwachten dat hij zelfstandig een oordeel blijft vormen over de beheersing van de organisatie. Voor gebieden die minder belicht worden, zullen wij in die situatie uitgebreidere werkzaamheden uitvoeren.

Overige onderwerpen

Om voorbereid te zijn op deze mogelijke wetwijziging adviseren wij u om een kritische analyse uit te voeren op de huidige stand van zaken binnen uw hoogheemraadschap. Allereerst is het van belang om terug te kijken, en na te gaan in hoeverre uw organisatie in de afgelopen jaren gesteund heeft op de werkzaamheden van de accountant of was het oordeel van de accountant een bevestiging van hetgeen reeds gecommuniceerd was door de 3^e lijn (VIC: Verbijzonderde Interne Controle). Afhankelijk van de uitkomsten van deze analyse, adviseren wij u ambitie gericht op wetwijziging te gaan bijstellen. Wij raden u aan om deze ambitie officieel vast te stellen, waarmee verankering in de organisatie wordt geborgd. In deze visie dient een beeld te worden geschetst hoe u de organisatie wenst te beheersen/controleren. De visie dient een leidraad te bevatten voor de organisatie om te waarborgen en zichtbaar te maken dat binnen het waterschap rechtmatig en getrouw wordt gehandeld.

Op basis van het gewenste ambitie niveau in de visie dient te worden bepaald of de randvoorwaarden voor realisatie van deze visie toereikend zijn binnen uw hoogheemraadschap en wat dit eventueel betekent voor de huidige inrichting van de 1ste, 2de en 3de lijnscontrole, de positionering van de 3de lijn (VIC). Ten aanzien van de positionering van de VIC is het belangrijk dat zij de positie krijgen om onafhankelijk te rapporteren over eventuele bevindingen. Uitgangspunten die bij een eventuele herziening/herstructurering van uw organisatie in ogenschouw moeten worden genomen in een goed werkende bestuurlijke inrichting, actuele risicomanagement/beheersing per proces, juiste implementatie van de PDCA-cyclus (plan- de, check en act) en toezicht op de invoering van verbetermaatregelen.

Belangrijk is hierbij om na te gaan wat de (aangepaste) versie betekent voor uw processen en systemen. Indien er vele aanpassingen benodigd zijn om uw organisatie zichtbaar in control te krijgen op het gebied van getrouwheid en financiële rechtmatigheid heeft dit een behoorlijke impact op uw medewerkers. De aanpassingen dienen uiteindelijk te worden gedragen door de medewerkers van uw hoogheemraadschap op elke niveau binnen de organisatie. Hierbij is gedegen aanpak voor de implementatie essentieel. Iedere medewerker dient namelijk op zijn niveau te worden meegenomen in het gewenste risico management zoals dat is beschreven in de visie. Onze visie hierop is om medewerkers vooral aan de voorkant te betrekken bij de actualisatie van de risicomanagement/beheersing per proces. Hierdoor creëer je bewustwording en draagvlak door de gehele organisatie. Onderstaand figuur geeft bovenstaande visueel weer.

Overige onderwerpen

Teneinde hier grip op te krijgen is het zaak aandacht te hebben voor mensgerichte beheersingsinstrumenten. Het vaststellen van gewenst gedrag en het borgen van dit gedrag middels genoemde beheersinstrumenten zal daarbij helpen. De zogenaamde "Soft controls" zijn op te vatten als maatregelen die van invloed zijn op bijvoorbeeld de motivatie, loyaliteit, integriteit, inspiratie en normen en waarden van medewerkers. Soft controls vormen een onlosmakelijk onderdeel van de set beheersingsmaatregelen die het management treft om zeker te stellen dat de organisatiedoelstellingen worden gerealiseerd (De Heus Stremmelaa, 2000).

© Baker Tilly; Versie 10-06-2020

Wij adviseren u om aandacht te hebben voor deze aspecten. Wij kunnen u hierbij helpen door dit mee te nemen in onze controleaanpak en een eerste 0-meting hierover op te stellen. Wij kunnen ons ook voorstellen dat het belangrijk is om meer duidelijkheid te krijgen over de invulling van ieders rol en verantwoordelijkheid en de eisen die worden gesteld aan de interne beheersing om tot een rechtmatigheidsverantwoording te kunnen komen en met elkaar hierover het goede gesprek te hebben. Wij gaan graag het gesprek met u aan om u verder te adviseren over het mogelijk verder verfijnen van de visie, de inrichting van de interne controle en positionering van de VIC. Tevens kunnen wij u ook van dienst zijn bij de uitwerking van uw risicoanalyse en u adviseren over mogelijke beheersingsmaatregelen. Wij hebben ervaring met het beleggen van sessies met medewerkers om de risicoanalyse en beheersmaatregelen in kaart te brengen en zodoende draagvlak te creëren bij uw medewerkers. Wij houden bij de advisering uiteraard rekening met de eisen en de schaal van uw hoogheemraadschap.

In januari jl. is de model tekst en de toelichting op de rechtmatigheidsverantwoording gepubliceerd door de commissie BBV. Hiermee is bekend geworden hoe de verantwoording eruit komt te zien. Er is echter nog niet bekend gemaakt op welke wijze het algemeen bestuur tot een rechtmatigheidsverantwoording kan komen, het antwoord op de vraag: wat moet het hoogheemraadschap doen om de verantwoording te kunnen verstrekken. Inmiddels zijn wij bij diverse gemeenten en waterschappen aan de slag met de Raad, het College, het algemeen en dagelijks bestuur en ambtelijke organisatie om het antwoord op deze vraag te vinden. Het gaat daarbij om het bepalen van de ambitie ten aanzien van interne beheersing, het creëren van draagvlak binnen de organisatie en het bestuur en het formuleren van normenkader, toetsingskader en aanpak van de interne rechtmatigheidscontrole (waaronder controleplan). Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen interne beheersing in de processen (eerste lijn), interne controle onder verantwoordelijkheid van de lijnmanager (tweede lijn) en de verbijzonderde interne controle (derde lijn). De samenhang en inrichting van deze drie lijnen (three lines of defence) is belangrijk om te ontwerpen en in te richten. Wij adviseren u hierover een plan van aanpak op te stellen.

Overige onderwerpen

COVID-19

Van u wordt verwacht dat u nagaat in hoeverre de coronacrisis invloed heeft op de continuïteit en liquiditeit van uw hoogheemraadschap en de vitale processen van uw organisatie. Over deze gevolgen dient u in uw bestuursverslag te rapporteren.

Van de organisatie hebben wij begrepen dat uw hoogheemraadschap goed is voorbereid op crisissituaties en ook op een pandemie. Wij hebben begrepen dat het draaiboek nu wordt gevolgd. Vooralsnog werken veel medewerkers vanuit huis en niet op kantoor. Door de organisatie is op voorhand verzameld wat de vitale processen en werkzaamheden zijn en deze kunnen doorgang vinden.

Uw hoogheemraadschap is aangewezen als vitale sector. Waar nodig gaan medewerkers ook naar kantoor of buitenlocaties. De bedrijfsvoering loopt dus op afstand zoveel mogelijk door en de eerste inschatting van uw organisatie is dat de impact niet al te groot zal zijn. De systemen kunnen het thuiswerken aan.

Financieel zal de eerste impact naar verwachting van de organisatie niet heel groot zijn. Het proces van belastingen loopt door en vitale werkzaamheden gaan vooralsnog door. Wel is de verwachting dat de groep ondernemers uit sectoren die onverwachts moeten sluiten, uitstel van betaling van belasting zullen aanvragen.

Van ons als accountant wordt verwacht dat wij uw beoordeling in ons oordeel meenemen. Wij kunnen ons vinden in het door uw organisatie geschetste beeld en zijn met u van mening dat de impact op de vitale processen en werkzaamheden gering zijn. Derhalve lijkt een verdere toelichting of aanpassing in de jaarrekening niet noodzakelijk.

Bijlagen

Bijlage A – Reikwijdte van de controlewerkzaamheden

Op grond van het Waterschapsbesluit (hoofdstuk 5.2) stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast, die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De goedkeuringstolerantie is vastgesteld door het algemeen bestuur. Bij de jaarrekening is het normenkader ter kennisname ingebracht, ten aanzien van toleranties zijn geen wijzigingen aangebracht.

Op grond van de jaarrekening 2019 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 2.900.000 (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 8.700.000 (3% van de lasten). Als de goedkeuringstolerantie niet wordt overschreden, kan een goedkeurende controleverklaring afgegeven worden.

Deze goedkeuringstolerantie is een kwantitatief criterium. De uiteindelijke oordeelsvorming is echter altijd een combinatie van kwalitatieve en kwantitatieve afwegingen.

Het rapporteringsbedrag, de maatstaf die geldt voor het rapporteren van fouten en onzekerheden, conform hoofdstuk 7 van uw controleprotocol bepaald op € 125.000.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	$\leq 1\%$	$> 1 < 3\%$	-	$\geq 3\%$
Onzekerheden in de controle (% lasten)	$\leq 3\%$	$> 3 < 10\%$	$\geq 10\%$	-

Verantwoordelijkheden

Het dagelijks bestuur van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Het algemeen bestuur is als kader stellend en controlerend orgaan op grond van de Waterschapswet verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het hoogheemraadschap.

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle.

Bevestiging bij de jaarrekening

Wij hebben van het dagelijks bestuur de bevestiging bij de jaarrekening ontvangen. Er zijn geen aanvullende bevestigingen toegevoegd aan de bevestiging bij de jaarrekening op grond van de specifieke situatie van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Bijlage B – Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Baker Tilly heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly. Deze Gedragscode geldt voor iedere medewerker van Baker Tilly en wordt natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- rotatie van externe accountants op de opdracht.

Op grond van dit verslag zijn wij van mening dat wij in relatie tot uw organisatie, in overeenstemming met de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en artikel 24a van de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), onafhankelijk hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

Langdurige betrokkenheid

Om alle schijn van afhankelijkheid te vermijden kunnen de externe accountant en (senior) managers in het team maximaal zeven achtereenvolgende jaren in het team actief zijn. Daarna zullen zij intern roteren. Onze betrokkenheid in jaren laat het volgende beeld zien:

- Partner betrokken als verantwoordelijk accountant sinds de controle van de jaarrekening 2017.
- Manager betrokken als manager sinds de controle van de jaarrekening 2017.

Samenloop van dienstverlening

Ten aanzien van organisaties van openbaar belang (OOB's) is de combinatie van wettelijke controles en overige dienstverlening volledig verboden, met uitzondering van met name genoemde overige assurediensten. Voor niet-OOB's, zoals Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, is bepaald dat samenloop is geoorloofd als de non-assurancedienst niet van materiële invloed is op het assuranceobject. Als er wel materiële invloed is geldt in beginsel een verbod, behalve wanneer de non-assurancedienst niet:

- subjectief of niet-routinematig is of;
- een verwerkingswijze in het assuranceobject ten gevolge heeft waarvan het assuranceteam twijfelt of deze verwerkingswijze passend is; of
- leidt tot een bedreiging uit hoofde van belangenbehartiging.

De opdracht die in het hoofdstuk 'conversieplan financieel systeem' is beschreven betreft een non-assurance opdracht die door Baker Tilly IT-Advisory wordt uitgevoerd. Wij bevestigen u dat deze non-assurancedienst voldoet aan bovengenoemde criteria.

Geschenken en giften

Zoals met u is overeengekomen, informeren wij u hierbij over de door ons ontvangen respectievelijk verstrekte geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid boven € 100. Wij bevestigen u dat dergelijke geschenken niet door ons verstrekt zijn dan wel ontvangen.

Bijlage C – Geconstateerde controleverschillen

Gecorrigeerde controleverschillen

De hieronder opgenomen tabel bevat alle afzonderlijk geïdentificeerde en gecorrigeerde controleverschillen boven de door ons gehanteerde rapporteringstolerantie van € 125.000.

Aard van de controleverschillen (x € 1.000)	Getrouwheid	Rechtmatigheid	Resultaateffect
Debet- en creditnota Markermeerdijken	144	-	-
Te betalen dividendbelasting	233	-	-
Voorziening voor baggeren en sanering waterlopen te hoog verantwoord	1.000	1.000	1.000
Vorderingen werken voor derden als schuld gepresenteerd	377	-	-
Totaal gecorrigeerde controleverschillen	1.754	1.000	1.000

Het effect op het resultaat is € 1.000.000.

Debet- en creditnota Markermeerdijken

Een bedrag van € 144.072 m.b.t. de Markermeerdijken was zowel debet als credit op de balans verantwoord. Zowel activa als passiva waren hierdoor € 144.072 te hoog verantwoord.

Te betalen dividendbelasting

Ultimo 2019 was onder de te betalen belastingen een bedrag van € 233.000 verantwoord inzake te ontvangen dividendbelasting. Gezien dit een vordering betreft en niet verrekenbaar is met overige kortlopende belastingschulden is deze post gereclassificeerd naar de overige vorderingen.

Voorziening baggeren en sanering waterlopen te hoog verantwoord.

De voorziening was niet aangepast naar gewijzigde inzichten aangaande uitgangspunten (o.a. aanwasselheid bagger en overgang wegsloten), welke reeds bekend waren ten tijde van het opstellen van de jaarrekening. De voorziening zou hierdoor € 1.000.000 te hoog zijn verantwoord.

Vorderingen werken voor derden als schuld gepresenteerd.

Vorderingen werken voor derden waren voor een bedrag van € 376.882 als schuld gepresenteerd. Deze post is gereclassificeerd naar de vorderingen.

Bijlage D – Controleaanpak

Controleaanpak en uitvoering

Wij voeren onze controle uit met een mix van systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en een mix van vaste teamleden en ingeschakelde experts. Daarnaast beschikken wij als organisatie over verschillende kwaliteitsborgingsmaatregelen. Dit geheel tezamen leidt tot een kwalitatief goede controle. In ons controleplan en dit verslag is voor elk bijzonder aandachtsgebied in onze controle terug te lezen wat de kernpunten in onze controle zijn geweest die hebben bijgedragen aan de kwaliteit in onze controle.

Onze controleaanpak is onder andere gericht op het in kaart brengen van de voor de jaarrekening van belang zijnde risico's. Op basis van onze gesprekken met het management over de belangrijke financiële en operationele ontwikkelingen is een aantal punten met een verhoogd risico voor de jaarrekening 2019 onderkend:

- schattingen en toelichtingen in de jaarrekening;
- aanbestedingen;
- WNT-bijlage.

Inschakeling van externe deskundigen

Wij hebben in het kader van onze controle geen gebruik gemaakt van de werkzaamheden van externe deskundigen.

Verbonden partijen

Ten aanzien van de verbonden partijen aan Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier hebben wij vastgesteld dat:

- de (significante transacties met) verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening en paragraaf verbonden partijen;
- geen sprake is van indicaties voor ongeautoriseerde significante transacties met verbonden partijen, welke indicaties geven voor fraude;
- geen sprake is van indicaties dat de van toepassing zijnde wet- en regelgeving niet is nageleefd.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significante uitdagingen/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Significante schattingsposten

De belangrijkste schattingsposten binnen de jaarrekening van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier betreffen:

- levensduur en restwaarde van vaste activa;
- Waardering van de vorderingen inzake belastingen – voorziening dubieuze belastingdebiteuren;
- nauwkeurigheid en volledigheid van de voorzieningen.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het maken van schattingen bij het opmaken van de jaarrekening. Als accountant van het hoogheemraadschap beoordelen wij deze door het College gemaakte schattingen. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden concluderen wij dat de gemaakte schattingen door het college aanvaardbaar zijn.

Contactgegevens

V.B. Damen RA

Partner Audit

L.J. Feitsma RA

Manager Audit

Kantoorgegevens:

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Bijster 39, 4817 HZ Breda

Postbus 3814

4800 DV BREDA

T +31 (0)10 253 59 00